

ANALIZA STABILITĂȚII FINANCIARE PE BAZA CORELAȚIEI DINTRE ACTIVELE FINANCIARE ȘI NEFINANCIARE

*Conf.univ. dr. Neli MUNTEAN, ASEM,
Conf.univ. dr. Galina LUȘMANSCHI, USM*

Financial stability analysis cannot provide a complete exercise without identifying the possibilities for quantitative measurement of this phenomenon. In the present article, we intended to present the methods of financial stability analysis through the assets delimitation in financial and non-financial. The purpose of this report is to introduce and expand the fundamental problems concerning financial stability analysis on an entity level. The following study, developed as a fusion of existing knowledge and author's own research, aims to provide a basis for reflection and discussion with theorists, practitioners and analysts within the financial domain.

Key words: *stabilitate financiară, model factorial, active financiare, active nefinanciare, capital propriu, capital împrumutat.*

JEL Classification: L25, M41.

1. Introducere

Având în vedere profundele transformări, care a avut loc în ultimele decenii sub acțiunea puternicei mișcări de inovare tehnologică, liberalizare și globalizare în economia națională, realizarea stabilității financiare constituie una din noile provocări căreia trebuie să-i facă față economiile contemporane.

Conceptul de „stabilitate financiară” este unul complex. În contextul crizei financiare internaționale, literatura de specialitate a manifestat un interes deosebit pentru problematica stabilității financiare, sugerându-se faptul că asigurarea acesteia a reprezentat dintotdeauna o preocupare firească a autorităților monetare, motivația principală fiind de contracarare a crizelor financiare (Stein, 2011).

O atenție specială merită metodologia de analiză a stabilității financiare pe baza corelației dintre activele financiare și nefinanciare ale entității, propusă de cercetătorii ruși Graciov A.V. și Abriutina M.S. (2001).

La baza acestui model, stă delimitarea activelor entității după conținutul lor în active financiare și active nefinanciare (prioritate acordându-i-se caracteristicii monetare), care, apoi, la rândul lor, sunt divizate în active financiare imobilizate și circulante, active nefinanciare imobilizate și circulante (vezi tabelul 1). Totodată, trebuie menționat că, pentru asigurarea unei grupări adecvate a activelor în active financiare și nefinanciare, trebuie ținut cont și de reglementările contabile internaționale, precum: IAS 32 „Instrumente financiare: prezentare”, IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare”, IFRS 7 „Instrumente financiare: informații de furnizat”, IFRS 9 „Instrumente financiare”.

Conform IAS 32, un activ financiar este orice activ care reprezintă :

- numerar;
- un drept contractual de a încasa numerar sau alte active financiare de la altă entitate;
- un drept contractual de a schimba instrumente financiare cu altă entitate în condiții care sunt potențial favorabile;
- un instrument de capitaluri proprii al unei alte entități.

Activele, cum ar fi cheltuielile în avans, pentru care beneficiul economic viitor constă în obținerea de bunuri sau servicii, **și nu în dreptul de a încasa numerar** sau alte active financiare, nu constituie activ financiar și se includ în componența activelor nefinanciare.

Totuși, această grupare conține și *unele restricții* condiționate de specificul activității fiecărei entități în parte și eventuala necesitate de apelare la datele analitice, în special, pentru conturile de investiții și creanțe, în vederea construirii unui model analitic viabil în funcție de caracterul financiar al activelor menționate.

2. Metodologia de analiză

Potrivit acestui model, echilibrul și stabilitatea financiară a activității economice sunt asigurate atunci când activele nefinanciare sunt acoperite de capitalul propriu, iar cele financiare – de capitalul împrumutat. Nivelul stabilității crește atunci când nivelul capitalului propriu depășește valoarea activelor nefinanciare sau, atunci când valoarea activelor financiare depășește valoarea capitalului împrumutat. Nerespectarea parametrilor echilibrului enunțați denotă o reducere a nivelului stabilității financiare.

Tabelul 1

Gruparea activelor după criteriile financiar-nefinanciar și monetar-nemonetar

Delimitarea activelor totale			
Active imobilizate		Active circulante	
Active nefinanciare (ANF)	Active financiare (AF)	Active nefinanciare (ANF)	Active financiare (AF)
Imobilizări necorporale, Imobilizări corporale, active biologice imobilizate.	Cote de participație, Valori mobiliare ale altor entități (acțiuni, obligațiuni, cambii etc), Creanțe de natură financiară (factoring leasing, garanție de bună execuție etc), Împrumuturi acordate altor entități, Depozite și echivalente de numerar.	Stocuri, Creanțe sub formă de barter sau avansuri acordate pentru care beneficiul economic viitor constă în primirea de bunuri sau servicii, Creanțe privind decontările cu bugetul, Creanțe privind asigurările.	Instrumente financiare derivate (contracte forward (anticipate), contracte futures (viitoare), contracte options (opționale), contracte swaps (de schimb), Valori mobiliare ale altor entități (acțiuni, obligațiuni, cambii etc), Creanțe de natură financiară (factoring leasing, garanție de bună execuție etc),
Active sub formă nemonetară (ANM)			Active sub formă monetară (AM)

Sursa: Prelucrări ale autorului

Bazându-ne pe abaterile de la parametrii prestabiliți, pot fi evidențiate următoarele tipuri de stabilitate financiară:

Tabelul 2

Nr. crt.	Descrierea	Tipul stabilității financiare
1.	Valoarea Activelor Financiare Circulante depășește valoarea Datoriilor Totale	Grad ridicat de stabilitate (solvabilitate absolută)
2.	Valoarea Activelor Financiare Circulante este mai mică decât cea a Datoriilor Totale, iar valoarea Activelor Totale este mai mare decât valoarea Datoriilor Totale	Grad satisfăcător de stabilitate (solvabilitate asigurată)
3.	Valoarea Capitalului Propriu coincide cu valoarea Activelor Nefinanciare, iar cea a Datoriilor Totale cu cea a Activelor Financiare	Echilibru financiar (solvabilitate asigurată)
4.	Valoarea Capitalului Propriu este mai mare decât valoarea Activelor Nefinanciare Imobilizate, dar este mai mică decât valoarea totală a Activelor Nefinanciare	Tensiune financiară admisibilă (solvabilitate posibilă)
5.	Valoarea Capitalului Propriu este mai mică decât valoarea Activelor Nefinanciare Imobilizate	Zona de risc (lipsa solvabilității)

Sursa: adaptat după Савицкая Г.В., 2016

Utilizând metodologia respectivă, vom stabili la care tip de stabilitate financiară se referă entitatea OMV PETROM SA (sursa: <http://www.bvb.ro>).

Tabelul 3

Aprecierea tipului de stabilitate financiară

Activ	Perioada precedentă	Perioada curentă	Pasiv	Perioada precedentă	Perioada curentă
Active Nefinanciare	36.992.712.121	34.683.001.437	Capital Propriu	26.315.618.304	25.091.188.752
imobilizate	31.223.492.102	29.730.918.161			
circulante	5.769.220.019	4.952.083.276			
Active Financiare	6.181.728.839	6.211.531.401	Datorii Totale	16.858.822.656	15.803.344.086
imobilizate	5.232.394.746	5.440.125.816			
circulante	949.334.093	771.405.585			
Total	43.174.440.960	40.894.532.838	Total	43.174.440.960	40.894.532.838

Sursa: Prelucrări ale autorului

În baza datelor din tabel, se constată că, la entitatea analizată, valoarea capitalului propriu este mai mică decât valoarea activelor nefinanciare imobilizate. Deci, entitatea este amplasată în zona de risc. Totuși, diferența dintre valoarea capitalului propriu și valoarea activelor nefinanciare imobilizate este suficient de mică, ceea ce denotă că nivelul riscului nu este prea ridicat. O astfel de stabilitate financiară este specifică climatului economic actual.

Conform acestei metodologii, este foarte complicat perceperea graniței între varianta acceptabilă și cea riscantă de atragere a surselor împrumutate (valoarea capitalului propriu coincide cu valoarea activelor nefinanciare). În caz de tensiune financiară, diferența dintre capitalul propriu și activele nefinanciare imobilizate trebuie să fie una pozitivă. Or, în caz de risc, această abatere capătă valori negative. În exemplul nostru, această abatere este negativă în ambele perioade, în perioada precedentă, activele nefinanciare imobilizate au depășit cu 18,65% valoarea capitalului propriu, iar în cea curentă – cu 18,49%, ceea ce presupune existența tendinței de părăsire a zonei de risc de către entitatea analizată.

3. Descrierea modelului de analiză factorială a stabilității financiare. Interpretarea rezultatelor

Această metodologie de analiză a stabilității financiare, bazată pe corelația dintre activele financiare și nefinanciare ale entității, poate fi utilizată și în formarea anumitor modele de analiză factorială.

În conformitate cu cele sus-menționate, pentru a efectua analiza factorială a stabilității financiare, putem apela la următorul model de analiză a ratei autonomiei globale:

$$\frac{Kp}{At} = \frac{Kp}{AFC} \times \frac{AFC}{AF} \times \frac{AF}{D} \times \frac{D}{At}$$

unde AFC reprezintă valoarea activelor financiare circulante (active sub formă monetară);
Kp – valoarea surselor proprii;

D – valoarea datoriilor totale;
 AF – valoarea activelor financiare;
 At – valoarea activelor totale.

Acest model de analiză denotă influența a patru factori asupra modificării ratei de autonomie globală:

- modificarea corelației dintre sursele proprii și activele circulante financiare – $\frac{Kp}{AFC}$;
- modificarea raportului dintre activele circulante financiare și activele financiare – $\frac{AFC}{AF}$;
- modificarea ratei de acoperire a surselor împrumutate cu active financiare – $\frac{AF}{D}$;
- modificarea ratei de îndatorare – $\frac{D}{At}$.

Alegerea *ratei autonomiei globale*, în calitate de indicator generalizator, se explică prin faptul că aceasta caracterizează obiectiv potențialul economic obținut de entitate. Cu cât este mai mare ponderea capitalului propriu, cu atât, în alte condiții egale, ponderea capitalului împrumutat este mai mică, iar aceasta denotă o stabilitate economico-financiară a entității. Disponând de surse de finanțare sigure, este mai ușor de făcut față necesității de rambursare a datoriilor existente.

Și invers, *mărimea capitalului împrumutat* (rata de îndatorare) influențează nemijlocit asupra rentabilității financiare. Este evident că, în practică, se impune necesitatea obținerii unui echilibru optim între capitalul propriu și cel împrumutat.

La examinarea acestui model de analiză, o însemnătate deosebită o are *raportul dintre activele financiare și datoriile totale*. Acest indicator arată surplusul sau insuficiența activelor financiare în comparație cu datoriile totale. Într-un sens mai larg, corelația dată reflectă caracteristica economico-financiară obiectivă a „stării de sănătate” a entității și a premiselor pentru dezvoltarea ei ulterioară și consolidarea bunăstării financiare, precum și suficiența surselor proprii pentru acoperirea datoriilor.

Raportul dintre activele financiare circulante și valoarea tuturor activelor financiare ($\frac{AFC}{AF}$)

caracterizează gradul de prezență a activelor sub formă monetară (în cele mai dese cazuri, numerar sau echivalente de numerar) în componența activelor financiare, iar *raportul dintre activele financiare circulante și datoriile totale* caracterizează capacitatea entității de a acoperi datoriile totale cu active sub formă monetară.

Sub aspect general, diferența dintre *activele financiare circulante* și *datoriile totale* ar reflecta valoarea soldului surselor proprii sub formă monetară (vezi tabelul 4), în cazul în care toate datoriile ar fi stinse concomitent și aceasta nu este altceva decât valoarea capitalului bănesc (KB).

Într-adevăr, diferența dintre *activele financiare circulante* și *datoriile totale* este echivalentă cu diferența dintre *capitalul propriu sub formă monetară* și *datoriile totale sub formă nemonetară*.

$$KB = AFC - D = Kp - ANM = Kp_M - D_{NM} > 0$$

Tabelul 4

Bilanț unificat după formă și conținut

<i>Active după formă</i> \ <i>Active după</i>	Active proprii	Active împrumutate	Total
Active sub formă nemonetară ANM = ANF imobilizate + AF imobilizate + +ANFcirculante	Capital propriu sub formă nemonetară	Datorii sub formă nemonetară	ANM
Active sub formă monetară = AFC	Capital propriu sub formă monetară	Datorii sub formă monetară	AM
Total	Capital propriu	Datorii totale	Total Activ

Notă: Această matrice reprezintă, în manieră statică, forma unificată a bilanțului, caracterizând, în mod general, la începutul și la sfârșitul perioadei, corelațiile dintre diferite tipuri de activ, structura acestuia, cât și prelevarea uneia sau altei forme, uneia sau altei surse la o anumită perioadă de timp.

Sursa: Prelucrări ale autorului

Aceasta înseamnă că, în caz de depășire a *capitalului propriu sub formă monetară* asupra *datoriilor totale sub formă nemonetară*, entitatea va avea la dispoziție valoarea pozitivă a *surselor proprii sub formă monetară* pentru dezvoltarea și utilizarea ulterioară, adică entitatea va dispune de un grad înalt al stabilității, fiind, fără îndoială, solvabilă.

În acest context, necesită o atenție deosebită *raportul dintre capitalul propriu și activele financiare circulante* ($\frac{Kp}{AFC}$), care arată suficiența surselor proprii sub formă nemonetară pentru acoperirea datoriilor sub formă monetară sau cota activelor financiare circulante finanțate din surse proprii sub formă nemonetară după deducerea datoriilor sub formă monetară.

$$Kp - AFC = Kp_{NM} - D_M > 0$$

Dacă diferența dintre capitalul propriu și activele financiare circulante, de exemplu, la sfârșitul perioadei examinate, capătă o valoare pozitivă, entitatea poate acoperi datoriile sub formă monetară cu surse proprii sub formă nemonetară, în condițiile insuficienței evidente a surselor proprii sub formă monetară.

Pornind de la cele expuse mai sus, trebuie subliniat faptul că, în ansamblu, stingerea datoriilor depinde de prezența și mărimea activelor corespunzătoare (sub formă monetară sau nemonetară).

Prin urmare, garanția stingerii datoriilor în totalitate creează o bază sigură de consolidare a solvabilității în timp, iar prezența surselor proprii sub formă monetară până și după îndeplinirea acestor obligații denotă existența unui grad înalt de stabilitate financiară atât în perioada curentă, cât și în cea viitoare.

Astfel, acest model de analiză îmbină capitalul propriu cu cel împrumutat, activele financiare cu cele nefinanciare atât sub formă monetară, cât și sub formă nemonetară.

Pentru a cuantifica contribuția factorilor, se aplică metoda substituțiilor în lanț.

Pentru exemplificarea analizei factoriale a ratei autonomiei globale, se vor utiliza date de la entitatea OMV PETROM SA. Se dispune de următoarele informații:

Tabelul 5

Situația analizei factoriale a ratei autonomiei globale

Indicatori	Perioada precedentă	Perioada curentă	Abaterrea
Capital propriu	26.315.618.304	25.091.188.752	-224.429.552
Datorii totale	16.858.822.656	15.803.344.086	-1.055.478.570
Total active	43.174.440.960	40.894.532.838	-279.908.122
Active nefinanciare	36.992.712.121	34.683.001.437	-2.309.710.684
Active financiare	6.181.728.839	6.211.531.401	+29.802.562
Active financiare circulante	949.334.093	771.405.585	-177.928.508
Rata autonomiei globale, %	60,95	61,36	+0,41
Corelația dinte sursele proprii și activele financiare circulante	27,72	32,53	+4,81
Raportul dintre activele financiare circulante și valoarea tuturor activelor financiare	0,15	0,12	-0,03
Rata de acoperire a surselor împrumutate cu active financiare	0,37	0,39	+0,03
Rata de îndatorare, %	39,05	38,64	-0,41

Sursa: Prelucrări ale autorului

Modificarea generală a ratei autonomiei globale se determină în felul următor:

$$\Delta Raf = Raf_1 - Raf_0 = 61,36\% - 60,95\% = +0,41\%$$

din care:

1. Influența modificării corelației dinte sursele proprii și activele financiare circulante

$$\Delta \frac{Kp}{AFC} \Delta^{Raf} = \left(\frac{Kp_1}{AFC_1} - \frac{Kp_0}{AFC_0} \right) \times \frac{AFC_0}{AF_0} \times \frac{AF_0}{D_0} \times \frac{D_0}{At_0} = 4,81 \times 0,15 \times 0,37 \times 39,05 = +10,57\%$$

2. Influența modificării raportului dintre activele financiare circulante și valoarea tuturor activelor financiare

$$\Delta \frac{AFC}{AF} \Delta^{Raf} = \frac{Kp_1}{AFC_1} \times \left(\frac{AFC_1}{AF_1} - \frac{AFC_0}{AF_0} \right) \times \frac{AF_0}{D_0} \times \frac{D_0}{At_0} = 32,53 \times (-0,03) \times 0,37 \times 39,05 = -13,68\%$$

3. Influența modificării ratei de acoperire a surselor împrumutate cu active financiare

$$\Delta \frac{AF}{D} \Delta^{Raf} = \frac{Kp_1}{AFC_1} \times \frac{AFC_1}{AF_1} \times \left(\frac{AF_1}{D_1} - \frac{AF_0}{D_0} \right) \times \frac{D_0}{At_0} = 32,53 \times 0,12 \times 0,03 \times 39,05 = + 4,16\%$$

4. Influența modificării ratei de îndatorare

$$\Delta \frac{D}{At} \Delta^{Raf} = \frac{Kp_1}{AFC_1} \times \frac{AFC_1}{AF_1} \times \frac{AF_1}{D_1} \times \left(\frac{D_1}{At_1} - \frac{D_0}{At_0} \right) = 32,53 \times 0,12 \times 0,39 \times (-0,41) = -0,64 \%$$

Din analiza datelor prezentate, se observă o sporire a ratei autonomiei globale cu 0,41%. Se poate constata că situația s-a datorat, în special, majorării cotei surselor proprii sub formă nemonetary pentru acoperirea datoriilor sub formă monetară, în condițiile reducerii cotei datoriilor totale în totalul activelor. Astfel, depășirea capitalului propriu asupra valorii activelor sub formă monetară, în anul curent, cu 4,81 ori mai mult, comparativ cu anul precedent, a determinat majorarea ratei autonomiei globale cu 10,57 puncte procentuale. De asemenea, a influențat pozitiv rata de acoperire a surselor împrumutate cu active financiare. Nivelul acestei rate, în ambele perioade, indică faptul că entitatea nu dispune de suficiente active financiare pentru a rambursa toate datoriile. Totuși, majorarea acestora în dinamică cu 0,03 puncte a dus la creșterea ratei autonomiei globale cu 4,16 puncte procentuale.

Raportul dintre activele financiare circulante și valoarea tuturor activelor financiare reflectă gradul de prezență a activelor sub formă monetară în componența activelor financiare totale. Observăm că, în perioada curentă, doar 12% din totalul activelor financiare reprezintă activele financiare circulante. Reducerea în dinamică a cotei activelor sub formă monetară a cauzat diminuarea indicatorului cu 16,68 puncte procentuale.

Totodată, asupra modificării ratei autonomiei globale a influențat negativ reducerea ratei de îndatorare.

Situația obținută reflectă un nivel scăzut al stabilității financiare a entității, datorat, în mare parte, unei cote mici de lichidități.

4. Concluzii

Analiza respectivă poate fi considerată drept una destul de eficientă și relevantă, deoarece permite aprecierea stabilității financiare, determinarea factorilor care o influențează, posibilitatea depistării cauzelor unor schimbări nefavorabile în starea financiară a entității, precum și obținerea unui raport rațional între capitalul propriu și capitalul împrumutat și utilizarea eficientă a acestora.

Informația obținută în urma analizei efectuate este relevantă atât pentru utilizatori interni, cât și externi. Deci, în urma utilizării informației respective, toți utilizatorii enumerați în tabelul 6 au posibilitatea, în egală măsură, de a trage o concluzie cu privire la situația financiară a entității, de posibilitățile de dezvoltare ale acesteia. Astfel, în continuare, vom prezenta nevoile de analiză a stabilității financiare în funcție de categoriile de utilizatori.

Tabelul 6

Categoriile de utilizatori

Categoriile de utilizatori	Nevoile de analiză a stabilității financiare
Guvernanța corporativă (utilizatorii interni)	<ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea politicii de investiții și de finanțare; • Creșterea gradului de solvabilitate și autonomie financiară; • Crearea strategiei rambursării datoriilor și a recuperării creanțelor; • Asigurarea echilibrului financiar pe termen scurt și lung; • Alegerea partenerilor comerciali optimi și crearea strategiei de recuperare a creanțelor; • Cunoașterea și evaluarea riscului de faliment; • Identificarea modalităților de îmbunătățire a activității.
Investitorii	<ul style="list-style-type: none"> • Aprecierea solvabilității companiei cu scopul de investire a capitalului sau de retragere a capitalului investit anterior.

Angajații	<ul style="list-style-type: none"> • Stabilitatea locurilor de muncă • Aprecierea stabilității entității ca garant al unui nivel rezonabil de remunerare, sistem de asigurări și protecție socială adecvată.
Creditorii financiari	<ul style="list-style-type: none"> • Acordarea, restricționarea sau sistarea creditării ; • Aplicarea sancțiunilor în cazul nerambursării la scadență a datoriilor.
Furnizorii	<ul style="list-style-type: none"> • Aprecierea solvabilității și a gradului de lichiditate a întreprinderii cu scopul de proiectare a politicii față de client • Menținerea , majorarea sau sistarea livrărilor.
Clienții	<ul style="list-style-type: none"> • Solvabilitatea companiei și siguranța livrărilor bunurilor calitative, în volumul necesar; • Continuitatea activității furnizorului ca garant al unei colaborări pe termen lung; • Menținerea sau sistarea contractelor încheiate.

Sursa: Monica Achim, Sorin Borlea. *Analiza Financiară actualizată cu prevederile IFRS [manual]*.. Cluja Napoca ,2014, pag.14-18.

Bibliografie:

1. АБРЮТИНА, М. С., ГРАЧЕВ, А.В. (2001), *Анализ финансово-экономической деятельности предприятия*, М.: Дело и сервис.
2. ACHIM Monica, BORLEA Sorin. (2014), *Analiza Financiară actualizată cu prevederile IFRS [manual]*, Cluj-Napoca.
3. MARION Alain, THAUVRON Arnaud, CHASTENET Edouard, ASTOLFI Pierre. (2013), *Evaluation d'entreprises : Evaluations des méthodes et des contextes*.
4. ALLEN, W., WOOD, G. (2006), *Defining and Achieving Financial Stability*, în "Journal of Financial Stability", Vol.2, Issue 2, pp. 152-172.
5. BĂTRÂNCEA, Larissa-Margareta (2012), *Analiza financiară a întreprinderilor românești*, Cluj-Napoca: Risoprint.
6. ALBULESCU Claudiu Tiberiu. (2010), *Stabilitatea Sectorului Financiar în condițiile aderării României la U.E.M*, Editura Universității de Vest Timișoara.
7. ГРАЧЕВ, А.В. (2002), *Анализ и управление финансовой устойчивостью предприятия*, М.: Изд-во «Финпресс».
8. GRANDGUILLOT, Beatrice et Francis. (2009), *Analyse financière*, 13 édition 2009-2010, Gualino lextenso éditions, Paris.
9. MUNTEAN, N., BALANUȚĂ, V. (2010), *Analiza și evaluarea riscurilor la nivel de întreprindere: aspecte teoretice și aplicative*, Chișinău: ASEM.
10. MUNTEAN N. (2013), *Analiza – expres a creșterii economice și a stabilității financiare a întreprinderii*. În: Contabilitatea și auditul în contextul integrării economice europene: progrese și așteptări: Conferința științifică internațională din 5 aprilie, 2013. Chișinău: Tipogr. „CRIO”, p.261-264.
11. MUNTEAN, N., SLOBODEANU, S. (2013), *Analiza factorială a stabilității financiare a întreprinderii*. În: 60 de ani de învățământ economic superior în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic. Conferința Științifică Internațională din 27-28 septembrie 2013. vol. II. Chișinău: ASEM, p.215-218.
12. LALA POPA Ion, MICULEAC Melania. (2015), *Analiză economico-financiară*, EDITURA MIRTON, Timișoara.
13. ROBU Vasile, ANGHEL Ion, ȘERBAN Elena-Claudia. (2014), *Analiza economico-financiară*, București, Editura Economica.
14. САВИЦКАЯ, Г.В. (2016), *Экономический анализ: Учебник*. – 14-е изд., М.: ИНФРА-М.
15. SIMINICĂ, M. (2010), *Diagnosticul financiar al firmei*, Editura SITECH Craiova.
16. STEIN, J., C. (2011), *Monetary policy as financial-stability regulation*, march 2011, <http://www.nber.org/papers/w16883.pdf>.
17. <http://www.iasplus.com/en/standards>
18. www.minfin.md
19. <http://www.ifrs.org>.